

ženih ter našli posode in denar. Nasproti na levi strani ceste so našli ostanke opekarnic in 1 m visoko, 2 m široko okroglo peč z devetimi luknjami na vrhu za sušenje posod. Takoj za velikovaškim gradom je držala skoz Krakovski gozd proti Kržišču 10 m široka rimska cesta na Praetorium Latobiorum pri Trebnjem. Sled te ceste se po gozdu še sedaj pozna več kot uro daleč, pri vasi Gmajna pa se nahaja miljski cestni kamen. Kmalu v začetku gozda opazimo na levo pri cesti veliko gomilo (tumulus). Pri vasi Zaloke je bilo večje pokopališče. Tu so našli v prstenih grobeh (iz prvega stoletja) lepe žarnice, steklene posode in igle.

(Konec prihodnjič.)

L I S T E K.

Bibliografija slovenska. Pod tem naslovom hočemo odslej naznanjati vse nove knjige slovenske, ki se pošiljajo uredništvu našemu; o važnejših izmed njih bodemo o priliki obširneje poročali:

— Dr. Gregor Jožef Plohel, imeniten humanist ali dobrotnik slovenski, njegova domačija in njegov rod v Ivanjkovcih. Spisala Jakob Meško, župnik pri sv. Lovrenci v Slovenskih goricah in dr. Franc Simonič, skriptor c. kr. vseučiliške knjižnice v Beči. Z 8 slikami in 2 rodoslovnica. V Beči tiskali Rudolf Brzezowsky in sinovi, založil dr. Fr. Simonič, 1888, 8, 154. Lepa knjiga, o kateri več izpregovorimo prihodnjič, dobiva se pri g. pisatelji dr. Fr. Simoniči na Dunaji po 1 glđ. 25 kr. izvod.

— Slovenisches Sprach- und Übungsbuch. Nebst Chrestomathie und slovenisch-deutschem und deutsch-slovenischem Wörterverzeichnis. Für den ersten Unterricht bearbeitet von Dr. Jakob Sket, k. k. Professor am Staatsobergymnasium in Klagenfurt. Vierte veränderte Auflage. Druck und Verlag der St. Hermagoras-Buchdruckerei, Klagenfurt 1888, 8, 294 str.

— Nauk, kako je zasajati vinograde z amerškimi trtami, da jih trtna uš ne more uničiti. Po naročilu deželnega odbora kranjskega spisal Rihard Dolenc, vodja deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu. V pojasnilo več slik. Založil deželni odbor kranjski, natisnila »Narodna Tiskarna« v Ljubljani 1888, m. 8, 34 str.

— Kako je rabila riječca ‚črez‘ (novo) slovenskoj knjizi do prije 50 godina. Napisao M. Valjavec. Preštampano iz LXXXIX knjige Rada jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, u Zagrebu 1888, 8, 88 + 75 + 36 str. Na to jako obširno in korenito pisano monografijo učenega akademika Slovenca opozarjamo vse naše jezikoslovce.

— Stapleton. Neznane prelagatelja evangelija preložena po Stapletonu v XVII. veku. Tako se imenuje razprava, natisnena v letošnjem programu ljubljanske c. kr. velike realke, II. del. spisal profesor Anton Raič. Öceno prihodnjič.

Vilharju v spomin priredi Slovensko pisateljsko društvo v Planini na Notranjskem dné 15. avgusta slavnost ter o tej priliki vzida spominsko ploščo v rojstveno hišo Vilharjevo. Napis na plošči slóve:

V tej hiši je bil

dné 7. septembra 1818. leta porojen

slovenski pesnik in skladatelj

MIROSLAV VILHAR.

Umrli na Kalci 8. avgusta 1871. leta.

Čujte gore in bregovi,

Da sinovi Slave smo!

Postavilo Slovensko pisateljsko društvo leta 1888.

»Rimski katolik«. I. tečaj, I. zvezek Vrejuje in izdaja dr. Anton Mahnič, profesor bogoslovja. V Gorici. Hilarijanska tiskarna 1888. Velika 8, 96 str. — Izhaja vsake tri mesece po jedenkrat. Velja cel tečaj 2 glđ.

Gospod urednik in izdajatelj pravi v predgovoru: »Rimski katolik«: Pod tem naslovom podajemo slovenskemu svetu vže napovedani list. *Naslov povč vse, kar namerujemo.* In s tem je v istini vse povedano. Beseda za besedo, vrsta za vrsto prejasno riše smoter in namero tega razboritega bojevnika za — Rim. Vsebina vseh člankov je do malega polemična, oblika povsod skoraj izzivajoča. Napadeni pisatelji, n. pr. Stritar, bodo se najbrž sami zagovarjali, o priliki bomo govorili o posameznih trditvah tudi mi; danes naj le jedno doslovno navedemo:

»Kaj bi Vi storili,« piše dr. Mahnič, »da bi Vam kdo rekel: Pokaži mi slovenski narod? Gotovo bi takega človeka peljali po mestih, po deželi slovenski, ter rekli: Tu opazuj narod slovenski, t. j. opazuj *posamezne ljudi*, ki govoré slovenski. Ako je pa to res (sic!), tedaj ni tudi pojem *narod* sam na sebi nič, marveč izgovoré (Sic! Gospod doktor se še ni dokopal do tega, da bi vedel, da verba perf v slovenščini nimajo part. praes.!) narod si bom vedno le predstavljal pojedinca, kateri govoré en in isti jezik.«

»Nič več?«

»Nič več! Kar je več, bi jaz pripisal nekaj *duševni bolezni*, za katero žalibog boleha naš vek. Ta bolezen je oni panteistični idealizem, ki se je pri nemškem Hegelu razvil do vrhunca! — — — — —

Navdihneni od panteističnega idealizma Hegelovega so novodobni proroki narodnostno idejo obožali in jo oklicali za najviše božanstvo. Slava in korist narodom ima biti najviši zakon in konec vsem težnjam. Brez vsakega ozira na navadno in zgodovinsko pravo se imajo narodi po jeziku združiti. Vsled tega so se v poslednjih časih stare legitimne države siloma rušile, mej njimi najčastitljivša, najpostavniša, namreč rimskih papežev cerkvena država. Vse v imenu *narodnostnega malika!*

Živel novi — breznarodni prorok!

Muzealno društvo kranjsko, ki je prenehalo pred dvajsetimi leti zaradi političnega razpora in strankarske mržnje in nekoliko tudi zaradi neugodnih prostorov, v katerih so bile takrat shranjene dragocene starine in zbirke muzealne, oživel je znova dné 2. julija t. l. v krasni novi zgradbi »Rudolfinum«. Omenjeni dan se je zbralo mnogo gospóde obeh narodnostij in po kratkem razgovoru se je izvolil novi odbor. Načelnik mu je gospod kustos *Karl Deschmann*, tajnik g. prof. *Julius Wallner*, blagajnik g. magistratni uradnik *Robida*, odborniki pa g. c. kr. vladni svetovalec *Anton Globočnik*, gosp. spiritual *Ivan Flis* in gg. prof. *Anton Kaspret*, *Alfonz Paulin* in *V. Voss*.